

ש ל ו ם ח ז ן ז " ל

בן פרל (פנינה) ושבתאי

נולד: בסתו ה'תר"ע - נובמבר 1909

נפטר: ז' אלול ה'תש"ן - 28.8.1990

שלום נולד בעיר המחוז בריסק אשר ברוסיה הלבנה.

כילד למשפחה יהודית-מסורתית, החל את לימודיו בגיל 4 ב"חדר". מלחמת העולם הראשונה פרצה וכשנסתיימה המלחמה, חזרה המשפחה מהמקום אליו פונו - בחזרה לבריסק השרופה והחרובה.

שלום הצעיר חזר אל ספטל הלימודים ב"תלמוד תורה" ובכית-הספר של המזרחי (ביחד עם בגין).

אבל המצב הקשה מחייב לימוד מקצוע, ולשולם כיודע ראש פתוח וידי זהב, אך הוא מתלבט בבחירת מקצוע. מה כדאי ללמוד? ולבסוף הוא עוזר לאביו בפחחות ולומד תפרות. בגיל 16 הוא מצטרף לתנועת הנוער הציונית-החלוצית "פרייהיט" ואחר כך ל"החלוץ". הולך ל"הכשרה" בקלץ, שם הוא פוגש את כלומה היפה תבדל"א שתנשא לו.

יחדיו יצאו בדרך החתחתים של העלייה הבלתי-ליגאלית לארץ ישראל, הנאבקה בשלטון המנדט הבריטי. יחדיו הם מגיעים לקבוץ אשדות-יעקב ומתחילים בבניית קן למשפחתם שתגלגל.

רוחות מלחמת העולם השניה נושכות ומתקרבות לארצנו, ושולם מנצל את הידע שלמד בפחחות ועובד כיציקות פח, שעליהן יוצקים עוד שכבת בטון, כדי להגן על המכונות במפעל החשמל בנהריים מפני הפצצות. יחד עם כל הגברים הוא נלקח למעצר ע"י הבריטים ב"שבת השחורה", ויחד עם המגינים על אשדות הוא נלחם במלחמת השחרור.

שולם היה חלוץ-חרוץ ונאמן אשר נוסף לעבודת התפרות בסנדלריה שבה עבד רוב שנותיו, יצא לכל גיוס, לבציר בכרם או בכל מקום אחר שהיתה נדרשת עזרתו.

מתוך חדרון קטן ודחוס הוא הוציא לאור את פרי עמל ידיו הזהב שלו. מתיק קטנטן לחברה וילקוט לתלמידי כתה א' ועד צ'ימידנים הגדולים לבנינו המתגייסים לצבא. מתיקון מטריה לילד והרכבת סוכך בבריכת-השחיה ועד תפירת המכולות הגדולות לתוצרת "לוג", מריפוד שרפרף ועד ספה. אלפי חפצים בהם השקיע מחשבה, דמיון ובעיקר רצון טוב לעזור לחברים ולקיבוץ. מכל העברים הוא מקבל תודות ושכחים, ונדמה שאפשר כבר לרוות-נחת בשקט.

דיתה הבכורה ואחריה אברהמיק נישאים, הנכדים היפים שנולדים מהווים מקור לשמחה. אך פתאום... נוחתת מכה איומה. פנינה'ה בת הזקונים חולה ונפטרת, ואין ניחומים. שולם נושא את כאבו בליבו וממשיך במלאכתו ב"לוג" ובתפרות, כתמיכה ובעזרה אין סופית שהוא מגיש לבלומה רעייתו.

כאיש החזק הזה, מתגלים סדקים ובקיעים, הוא עובר ניתוח בליבו הכורע תחת העומס. משתקם וחוזר לחיים. לפני כשנה כשמלאו לו 80 ערכה לו משפחתו מסיבה, ואחר כך נפל שוב ושוב עד שהוכרע ודמם לנצח.

לצוות שטיפל בו ולמשפחתו שעזרה ותמכה - אולי תמצאו ניחומים, בכך שתמו יסוריו של שולם, שסרב להמשיך בחיים חסרי-טעם, בהם לא יוכל להפעיל עוד את דמיונו היוצר ואת ידיו החרוצות.

נוחה בשלום, שלום חזן.

עמליה דיין

יום הקבורה, ח' באלול תש"ן - 29.8.90